


ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

| | |
|---|---|
| ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ | Αφαίρεση |
| ΤΑΞΗ | Ε' & ΣΤ' Δημοτικού, Ενότητα Δ' |
| ΠΕΡΙΛΗΨΗ-ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ | <p>Το μάθημα θα πραγματοποιηθεί σε 3 διδακτικές ώρες. Οι μαθητές θα έρθουν σε μια πρώτη επαφή με την αφαίρεση, με τα στάδια αφαίρεσης καθώς και με το έργο συγκεκριμένων καλλιτεχνών. Αφαιρετικό χαρακτηρίζεται το έργο που δεν προσπαθεί να αναπαραστήσει την εξωτερική πραγματικότητα με κάθε λεπτομέρεια, αλλά παίρνει από την φύση τα στοιχεία που θεωρεί σημαντικά και τα αναδεικνύει ή παραμορφώνει την φυσική εικόνα, ώστε να επικεντρωθεί το ενδιαφέρον του θεατή εκεί που θέλει ο καλλιτέχνης.</p> |
| ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (ΓΙΑΤΙ;) <i>Ανάλογα με την ηλικία, την τάξη και τη σύνθεση της τάξης, για την ίδια ενότητα, ο σκοπός του μαθήματος προσαρμόζεται</i> | <p>Να γνωρίσουν τα βασικά χαρακτηριστικά του κινήματος της αφαίρεσης. Να καταλάβουν το σκοπό της αφαίρεσης. Να εξοικειωθούν με συγκεκριμένα έργα (Mondrian, Kandinsky, Pollock). Να δημιουργήσουν έργα με αφετηρία έμπνευσης έργα τέχνης της Αφαίρεσης.</p> |
| ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Γενικός κανόνας είναι οι στόχοι να μην είναι παραπάνω από 3 για κάθε</i> | <p>Ο μαθητές επιδιώκεται: α) να έχουν θετική στάση απέναντι στη τέχνη της Αφαίρεσης β) να αναγνωρίζουν ορισμένα χαρακτηριστικά έργα της Αφαίρεσης γ) να περιγράφουν απλά πως νοιώθουν όταν βλέπουν ένα έργο Αφαίρεσης</p> |

| | |
|---|---|
| μάθημα ή/και ενότητα ώστε να είναι μετρήσιμοι και προσδιορίσιμοι. Υπ' όψιν ότι οι στόχοι αποτελούν και τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθητή | |
| ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: ΑΤΟΜΙΚΟ Ή ΟΜΑΔΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ | Συνδυαστική προσέγγιση: ατομική και ομαδική |

| | |
|--|--|
| <p>ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ</p> <p>Το μάθημα προβλέπεται να ολοκληρωθεί σε</p> <p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ/ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΑΝΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ</p> | <p>Το μάθημα προβλέπεται να ολοκληρωθεί σε 3 διδακτικές ώρες</p> <p>Τίτλοι εργασίας ανά διδακτική ώρα:</p> <p>1^η διδακτική ώρα/ Παρουσίαση έργων και συζήτηση 2^η διδακτική ώρα/ Αφαίρεση ενός τοπίου (ατομική εργασία) 3^η διδακτική ώρα/ Σπουδή ταύρου (ομαδική εργασία)</p> |
| <p>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ/ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ</p> | <p>ΑΦΟΡΜΙΣΗ - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ</p> <p>ΣΤΟΧΟΣ-ΟΙ</p> |
| <p>Εργασία 1^η Διδακτική/ές Ωρα/ες...</p> <p>Κάθε εργασία ανά διδακτική ώρα ή ώρες περιγράφεται με τη δομή όπως φαίνεται δεξιά</p> | <p>Εργασία 1^η Παρουσιάζεται οπτικό υλικό από χαρακτηριστικά αφαιρετικά έργα (Mondrian, Moore, Picasso, Kandinsky, Pollock). Στη συνέχεια συζητάμε και ανταλλάσσουμε απόψεις.</p> <p>Στόχος Να γνωρίσουν οι μαθητές κάποιους από τους εκπροσώπους της Αφαίρεσης</p> <p>Εργασία 2^η Μοιράζω μια φωτογραφία (τοπίο) http://el.science.wikia.com/wiki/%CE%A6%CF%8D%CF%83%CE%B7?file=Nature-10-goog.jpg στους μαθητές.</p>  <p>Η άσκηση είναι να σχεδιάσουν τρία στάδια αφαίρεσης. Θα κάνουν τρεις ζωγραφιές με το ίδιο θέμα, αλλά κάνοντας συνεχώς αφαίρεση.</p> |

| | |
|--|--|
| | <p>Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά θα κατανοήσουν την αφαίρεση ζωγραφίζοντας. Στο τέλος της εργασίας μπορούν να εκθέσουν τα έργα τους και να αξιολογήσουν ποιος έκανε τη μεγαλύτερη αφαίρεση.</p> <p>Στόχος Να μπορέσουν οι μαθητές να μάθουν να βλέπουν αφαιρετικά μια ρεαλιστική εικόνα, και να μπορούν να διακρίνουν τι πρέπει να αφαιρούν έτσι ώστε να δημιουργήσουν ένα δικό τους αφαιρετικό έργο.</p> <p>Εργασία 3^η (ομαδική εργασία) Μελετάμε τη σπουδή ταύρου του Pablo Picasso. Μοιράζω οχτώ στιγμιότυπα από τη σπουδή (σελ. 43, από το τετράδιο εργασιών). Τα στιγμιότυπα είναι μπερδεμένα και θα πρέπει να μπουν στη σωστή σειρά. Στο τετράδιο εργασιών τα στιγμιότυπα είναι έξι, θα μοιράσω ωστόσο οχτώ στιγμιότυπα για να αυξήσω λίγο το βαθμό δυσκολίας ως προς τη παρατηρητικότητα των παιδιών. Επιπλέον αυτή η άσκηση σε ομάδες των 4 μαθητών. Αρχικά αναλύουμε τον ταύρο στις μυϊκές ομάδες του (μυϊκή δομή του), και αρχίζουμε σταδιακά να αφαιρούμε, στο τελευταίο στάδιο, ο ταύρος είναι τελείως απλοποιημένος, ωστόσο μπορούμε να αναγνωρίσουμε ότι πρόκειται για έναν ταύρο. Οι λίγες γραμμές (ουσιώδεις) αρκούν για να αποδώσουν τη μορφή του ταύρου.</p> <p>Στόχος Να μπορούν οι μαθητές να παρατηρούν τη δομή ενός έργου και να διακρίνουν τα στάδια Αφαίρεσης.</p> |
|--|--|

| | |
|--|--|
| | <p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ</p> <p>Θα συζητήσουμε με τους μαθητές κατά πόσο κατάλαβαν την βασική έννοια που αφορά το κίνημα της αφαίρεσης. Αυτή αφορά την απόσπαση, από ένα σύνολο ή την απομάκρυνση του καλλιτέχνη από τη ρεαλιστική απεικόνιση της πραγματικότητας και αντί αυτού την απόδοση του αισθητικού αντικειμένου με τρόπο που να βασίζεται στην ανάδειξη των γραμμών, σχημάτων και χρωμάτων, δηλαδή των μορφικών στοιχείων της εικαστικής γλώσσας.</p> |
| <p>ΥΛΙΚΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ Σ ΠΗΓΕΣ: SLIDES, ΚΕΙΜΕΝΑ/ΦΩΤ ΟΓΡΑΦΙΚΟ- ΗΧΗΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ/ΔΙΑΓΡΑ ΜΜΑΤΑ /ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ/ ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ</p> | <p>Στις τάξεις που διδάσκω δεν υπάρχει προτζέκτορας εικόνων ούτε internet για αυτό και φέρνω βιβλία από τη προσωπική μου βιβλιοθήκη για να τα μελετάμε μαζί με τα παιδιά. Εφόσον υπάρξει προτζέκτορας εικόνων και internet θα δούμε εικόνες από:</p> <p>α) <i>κυκλαδικά ειδώλια</i></p> <p>β) <i>Piet Mondrian</i> http://www.wikipaintings.org/en/piet-mondrian#close http://www.wikipaintings.org/en/piet-mondrian#supersized-featured-186025 <i>Boogie-Woogie (1942-1943)</i>. Στο συγκεκριμένο έργο βλέπουμε πως ο καλλιτέχνης ανακαλύπτει τα στοιχεία των δομών (γραμμές, σχήματα, χρώματα) και τα χρησιμοποιεί για να δομήσει νέους εικαστικούς κόσμους. Το έργο το συνέθεσε στη Νέα Υόρκη όταν γοητεύτηκε από τον μουσικό ρυθμό «μπούγκι-γούγκι».</p> <p>γ) <i>Henry Moore (γλυπτική)</i> https://www.google.gr/search?q=moore+henry&client=firefox-a&hs=ikg&rls=org.mozilla:en-US:official&channel=sb&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=SCNIU5KUIKH_4QTQn4H4Cg&ved=0CAgQ_AUoAQ&biw=1366&bih=664</p> <p>δ) <i>Pablo Picasso</i> http://www.wikipaintings.org/en/pablo-picasso και επιπλέον θα δούμε στο story board τη μελέτη που έκανε ο Picasso με θέμα τον ταύρο. Το πρώτο έργο το έκανε το 1945 και το τελευταίο το 1946. Στο story jumper, βλέπουμε στο ψηφιακό μου άλμπουμ τα χαρακτηριστικά στιγμιότυπα από τη σπουδή σε ταύρο. https://www.storyjumper.com/book/index/14631552/Pablo-Picasso#page/18</p> <p>ε) <i>Wassily Kandisky</i> http://www.wikipaintings.org/en/wassily-kandinsky</p> <p>στ) <i>Jackson Pollock</i> http://www.wikipaintings.org/en/jackson-pollock</p> |

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

| | | |
|---|---|--|
| <p>ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ</p> | <p>Ως προς ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:</p> <p>http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1029?locale=el Διαδραστική άσκηση με τίτλο «Στάδια αφαίρεσης σε ζωγραφικό έργο» Μπορούμε να πειραματιστούμε μαζί για να δούμε αν μπορούμε να διακρίνουμε τα τρία στάδια αφαίρεσης. (Η άσκηση αναφέρεται σε μαθητές γυμνασίου, ωστόσο μπορούμε να πειραματιστούμε).</p> <p>http://pointsart.blogspot.gr/ Παρατηρούμε έργα του Kandinsky και βλέπουμε video με άσκηση αναφορικά με τους κύκλους του.</p> <p>Piet Mondrian http://www.youtube.com/watch?v=ZStjKcdbfKc http://www.youtube.com/watch?v=HBYX6PEqkRg</p> <p>prezi http://prezi.com/nuu_lrchxgcf/h/ Σημειώνουμε βλέποντας τη παρουσίαση «Η περιπλάνηση της γραμμής» ποια από τα έργα είναι αφαιρετικά. Στο τέλος της παρουσίασης συζητάμε ποια διαλέξαμε και γιατί.</p> | |
| | <p>Ως προς ΤΑ ΥΛΙΚΑ:</p> <p>Μαρκαδόροι, τέμπρες, παστέλ, χαρτιά χρωματιστά κανσόν, χάρακες, ψαλίδια, μολύβια, γόμες, πλαστελίνη, πηλός, κ.ά</p> | |

| | |
|---|--|
| ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤ ΗΤΑΣ- ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙ ΚΟΤΗΤΑΣ- ΣΥΝΕΡΓΕΙΑΣ | Γλώσσα: παιχνίδι με συντομογραφίες (π.χ. ΟΤΕ, ΕΛΤΑ, κ.λπ.) Μουσική: μπορούμε να ακούσουμε πειραματική μουσική Πληροφορική: επεξεργασία εικόνας στον υπολογιστή |
|---|--|

| | |
|---|--|
| ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ (FEEDBACK) | <p>Η ανατροφοδότηση είναι σημαντικό στάδιο της διαδικασίας τόσο στην αρχή όσο και κατά τη διάρκεια της ενότητας (παρουσίαση, άντληση της ιδέας, καταμερισμός των εργασιών, σκέψη και αναστοχασμός, εκτέλεση επι μέρους εργασιών) ως την ολοκλήρωσή της . Ο εκπαιδευτικός ελέγχει με κατάλληλες ερωτήσεις το βαθμό που τα επι μέρους ζητήματα αφομοιώθηκαν από τους μαθητές, αν υπάρχουν ανακύψαντα ερωτήματα που χρειάζονται απαντήσεις, δυσκολίες που ενδεχομένως χρειάζονται επαναπροσδιορισμό για να ξεπεραστούν.</p> <p>ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ Σε κάθε στάδιο των επιμέρους εργασιών ορίζουμε μία «ολομέλεια» των ομάδων για να σκεφτούμε πού βρισκόμαστε. Ξαναβλέπουμε υλικό (ηχητικά αρχεία, εφαρμογές, βίντεο*, καλλιτέχνες/έργα) για ανατροφοδότηση και συζήτηση. Ξαναβλέπουμε τις καταγεγραμμένες ιδέες μας.</p> <p>Γενικώς, στην ανατροφοδότηση συζητάμε για =αισθήματα κατά τη διάρκεια μιας εργασίας, = πράγματα που ανακαλύψαμε ως εκεί, =προβλήματα που λύσαμε, =δυσκολίες που συναντήσαμε, =απόψεις που μας άρεσαν.</p> |
| -ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΤΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΟΥ -ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΤΗ -ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ | <p>Να μπορούν να σχεδιάσουν αφαιρετικά ένα έργο με σημείο αφετηρίας μια ρεαλιστική εικόνα (τοπίο). Να μπορούν να ακολουθήσουν στάδια αφαίρεσης ζωγραφίζοντας. Να καταλάβουν ποιος είναι ο στόχος της αφαίρεσης.</p> <p>α) βαθμός ικανοποίησης από το μάθημα β) ομαδική εργασία (ερωτηματολόγιο), αξιολογούν τον εαυτό τους μέσα στην ομάδα που δημιούργησαν για να βρουν τα στάδια Αφαίρεσης</p> <p>Θα αξιολογήσω συνολικά τη προσέγγιση μου στα παιδιά. Κατά πόσο έγινα κατανοητή συνολικά. Στη συνέχεια θα δω την αντίδραση τους στα συγκεκριμένα έργα που τους έδειξα. Θα δω το βαθμό δυσκολίας των ασκήσεων και σε τι βαθμό μπόρεσαν να τις ολοκληρώσουν. Τέλος θα δω τον βαθμό ικανοποίησης τους και το ενδιαφέρον που έδειξαν συνολικά σε αυτή την ενότητα.</p> |
| ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ | <p>Μέτριος βαθμός δυσκολίας</p> |

*Για να κατεβάσουμε βίντεο από το youtube χρησιμοποιούμε youtube downloader <http://youtubedownloader.com> ή εναλλακτικά Freemake Video Downloader www.freemake.com, ελεύθερα λογισμικά στο διαδίκτυο

Μερικές ακόμα σκέψεις για το σχεδιασμό κάθε ενότητας:

- Οι διδακτικοί στόχοι, οι σκοποί του μαθήματος, το επίπεδο του τμήματος
- Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών
- Διδακτικές ενέργειες για να διαπιστωθεί το σημείο στο οποίο βρίσκονται οι μαθητές (διαγνωστική αξιολόγηση, τεστ, καταιγισμός ιδεών κλπ.)
- Τρόποι με τους οποίους θα κινητοποιηθεί αρχικά το ενδιαφέρον των μαθητών (βίντεο προβολή, σύγχρονη πραγματικότητα, καταιγισμός ιδεών κλπ.)
- Στάδια διδασκαλίας
- Εποπτικά υλικά και μέσα, τρόποι με τους οποίους αυτά θα αξιοποιηθούν
- Μέθοδοι διδασκαλίας και διδακτικές ενέργειες για να επιτευχθεί η ουσιαστική συμμετοχή των μαθητών
- Συμπληρωματικό υλικό που θα μπορούσε να δοθεί: φύλλα εργασίας, συμπληρωματικές σημειώσεις, διαγράμματα, έργα καλλιτεχνών
- Τρόπος αξιολόγησης της ενότητας/είδος δραστηριοτήτων αξιολόγησης
- Αξίες που αναμένεται να καλλιεργηθούν
- Κατ οίκον εργασίες (ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά που θα ζητηθούν)
- Βαθμός στον οποίο οι δραστηριότητες που περιέχονται στα σχολικά εγχειρίδια ανταποκρίνονται στους διατυπωμένους στόχους/κριτήρια επιλογής των δραστηριοτήτων